

Projekt

**UCHWAŁA NR
RADY MIASTA SZCZECIN
z dnia 2025 r.**

w sprawie przyjęcia Programu Usług Społecznych w Gminie Miasto Szczecin na lata 2025-2029

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r., poz. 1153), art. 4 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1818, z 2025 r. poz. 620), Rada Miasta Szczecin uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Program Usług Społecznych w Gminie Miasto Szczecin na lata 2025-2029, stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Szczecin.

§ 3. Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego.

Załącznik do uchwały nr
Rady Miasta Szczecin
z dnia 2025 r.



Fundusze Europejskie
dla Pomorza Zachodniego



Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską



Program Usług Społecznych w Gminie Miasto Szczecin na lata 2025-2029

Szczecin, 2025 r.

Wyjaśnienie pojęć używanych w programie

Usługi społeczne – usługi w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 19 lipca 2019r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych.

Mieszkaniec – osoba zamieszkująca w granicach administracyjnych Gminy Miasto Szczecin.

Osoba korzystająca z usług społecznych – osoba spełniająca kryteria i warunki kwalifikowania, określone w Programie usług społecznych której przyznano prawo do skorzystania z ww. usług.

Wnioskodawca – osoba składająca wniosek o zakwalifikowanie do korzystania z usług społecznych (osoba, która będzie korzystała z usług, jej przedstawiciel ustawowy albo opiekun faktyczny).

Osoba potrzebująca wsparcia w codziennym funkcjonowaniu – osoba, która ze względu na wiek, stan zdrowia lub niepełnosprawność wymaga opieki lub wsparcia w związku z niemożnością samodzielnego wykonywania co najmniej jednej z podstawowych czynności dnia codziennego.

Osoba z niepełnosprawnością – osoba z niepełnosprawnościami w rozumieniu wytycznych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021–2027 lub uczeń albo dziecko w wieku przedszkolnym posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na dany rodzaj niepełnosprawności lub dzieci i młodzież posiadające orzeczenia o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych wydawane ze względu na niepełnosprawność intelektualną w stopniu głębokim. Orzeczenia uczniów, dzieci lub młodzieży są wydawane przez zespół orzekający działający w publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej

Osoba z niepełnosprawnością intelektualną – osoba posiadająca orzeczenie o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności lub orzeczenie traktowane na równi do wyżej wymienionych, zgodnie z art 5 i art 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Z 2025 poz. 620).

Osoba niesamodzielna – osoba, u której stwierdzono konieczność okresowej lub stałej opieki lub/i pomocy innych osób w zakresie odżywiania, przemieszczania się, pielęgnacji ciała, higieny osobistej i otoczenia oraz prowadzenia gospodarstwa domowego z powodu naruszenia sprawności organizmu.

Osoba starsza - osoba, która ukończyła 60 rok życia, zgodnie z ustawą z dnia 15 września 2015 r. o osobach starszych.

Opiekun faktyczny (nieformalny) – osoba opiekująca się osobą potrzebującą wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, niebędąca opiekunem formalnym (zawodowym) i niepobierająca wynagrodzenia z tytułu sprawowania takiej opieki (nie dotyczy rodziców zastępczych), najczęściej członek rodziny, osoba sprawująca rodzinną pieczę zastępczą, osoba bliska, wolontariusz.

Zakres usług – działania wynikające z zakresu określonego w art. 2 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez Centrum Usług Społecznych, zgodnie z zapisami Statutu Centrum Usług Społecznych w Szczecinie.

Zakres interwencji EFS+ – zakres działań obejmujący obszary wymienione w regulaminach konkursów obejmujących m.in. usługi z zakresu: wsparcia rodziny i pieczy zastępczej, wsparcia osób z niepełnosprawnościami, osób starszych i osób w kryzysie bezdomności, usług opiekuńczych, a także wsparcia opiekunów faktycznych.

Finansowane mogą być również inne usługi wynikające z przeprowadzonej diagnozy i mieszczące się w katalogu usług społecznych zgodnie z definicją usług społecznych zawartą w ustawie z 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych

CUS - Centrum Usług Społecznych w Szczecinie.

Program – Program Usług Społecznych w Gminie Miasto Szczecin realizowany przez Centrum Usług Społecznych w Szczecinie

SUS – oznacza Salon Usług Społecznych z siedzibą przy ul. Bohaterów Getta Warszawskiego 5 w Szczecinie.

1. Nazwa i cel programu

Program usług społecznych realizowanych w Gminie Miasto Szczecin

Celem głównym programu jest zwiększanie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług społecznych dla mieszkańców Gminy Miasto Szczecin, poprzez zmianę sposobu realizacji tych usług, w wyniku utworzenia i wsparcia funkcjonowania Centrum Usług Społecznych w Szczecinie w okresie do 31.12.2029 r.

2. Okres realizacji programu

Program będzie realizowany w okresie od 2025 r. do 2029 r.

3. Opis potrzeb uzasadniających realizację programu

Zgodnie z ustawą z dnia 24 września 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych, program został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych.

Diagnoza została przeprowadzona w sposób kompleksowy i partycypacyjny, z wykorzystaniem zróżnicowanych źródeł danych oraz metod badawczych.

Uwzględniono zarówno perspektywę użytkowników usług społecznych – mieszkańców Szczecina – jak i przedstawicieli instytucji publicznych, organizacji pozarządowych oraz podmiotów ekonomii społecznej. Podejście triangulacyjne umożliwiło uchwycenie wielowymiarowości zjawisk oraz zapewniło wiarygodność zgromadzonego materiału badawczego. Diagnoza dostępna jest na stronie internetowej cus.szczecin.eu.

W ramach badania zrealizowano następujące działania badawcze: analiza danych zastanych (desk research), badania ankietowe na próbie 1117 mieszkańców Szczecina oraz 51 instytucji, organizacji i podmiotów świadczących usługi społeczne, wywiady pogłębione (IDI), wywiady grupowe (FGI), spotkania ekspertów oraz analiza sieci relacji i współpracy między lokalnymi usługodawcami (SNA – Social Network Analysis).

W diagnozie przeanalizowano potrzeby kluczowych adresatów usług CUS, w tym:

- rodzin z dziećmi, w tym rodzin zastępczych,
- osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu i ich opiekunów,

- osób starszych.

Oczekiwane działania i usługi społeczne dla rodzin z dziećmi.

Wśród problemów wskazywanych przez rodziny z dziećmi, w zakresie usług społecznych realizowanych przez CUS, najczęściej wskazywanym problemem były trudności emocjonalne i relacyjne w rodzinie, takie jak konflikty, osamotnienie czy brak więzi, które pojawiły się w odpowiedziach 28,6% respondentów. Potwierdza to wcześniejsze wyniki świadczące o narastającym kryzysie relacji wewnątrz rodzin i rosnącym zapotrzebowaniu na wsparcie psychologiczne i terapeutyczne w obszarze komunikacji, więzi emocjonalnych i rozwiązywania konfliktów. Problem ten może być także efektem społecznej izolacji, braku czasu dla rodziny oraz przeciążenia obowiązkami wychowawczymi i zawodowymi.

Problemy wychowawcze i brak wsparcia w rozwijaniu kompetencji rodzicielskich zostały wskazane przez 27,2% badanych. Znacząca część rodziców doświadcza trudności w pełnieniu ról wychowawczych, co może wynikać z braku dostępu do profesjonalnego wsparcia, edukacji rodzicielskiej czy działań wzmacniających ich kompetencje. Jednocześnie podkreśla to potrzebę rozwijania lokalnych programów profilaktyki rodzinnej oraz środowiskowych form wsparcia.

Kolejnym istotnym wyzwaniem społecznym pozostaje brak dostępnych form wsparcia psychologicznego dla dzieci i rodziców, wskazany przez 24,8% respondentów. Jest to kolejny sygnał wskazujący na systemową lukę w dostępie do usług specjalistycznych z zakresu zdrowia psychicznego.

Rodziny z dziećmi wskazują poniższe potrzeby dotyczące usług społecznych:

- 84,4% mieszkańców popiera utworzenie ośrodka diagnostyczno-terapeutycznego – to najwyżej oceniana potrzeba. Pokazuje wagę dostępnego, kompleksowego wsparcia psychologicznego i terapeutycznego,
- 82,5% popiera rozwój poradnictwa i terapii rodzinnej – mieszkańcy oczekują miejsc, gdzie mogą porozmawiać, zasięgnąć rady i przepracować trudności,
- 81,2% wskazuje na potrzebę grup wsparcia dla rodzin w kryzysie – czyli działań wspólnotowych, przeciwdziałających izolacji i osamotnieniu,
- 81,0% popiera warsztaty z pierwszej pomocy – to nie tylko edukacja, ale też element bezpieczeństwa i przygotowania do trudnych sytuacji,

- 78,8% wskazuje na konieczność prowadzenia szkoleń z bezpieczeństwa w internecie – co pokazuje rosnące zagrożenia cyfrowe i potrzebę uświadamiania rodziców,
- 78,3% poparcia uzyskały treningi kompetencji emocjonalnych dla dzieci i młodzieży – mieszkańcy oczekują wsparcia rozwoju emocjonalnego,
- 70–75% badanych wskazało na potrzebę organizacji zajęć integracyjnych, wspólną aktywność fizyczną, działania animacyjne, sąsiedzkie i środowiskowe,
- 52,3% – badanych wskazało na potrzebę organizacji warsztatów kulinarnych.

Osoby z niepełnosprawnościami – wyzwania społeczne i oczekiwania mieszkańców

Analiza opinii mieszkańców na temat problemów społecznych osób z niepełnosprawnościami stanowi cenne źródło wiedzy o obszarach wymagających pilnych i systemowych działań. Najczęściej wskazywaną trudnością była samotność, izolacja społeczna i brak wsparcia najbliższych, na którą zwróciło uwagę aż 40,3% respondentów. Wynik ten potwierdza znaczenie aspektów relacyjnych i społecznych w codziennym funkcjonowaniu osób z niepełnosprawnościami. Wskazuje również na niedostateczną obecność środowiskowych form wsparcia oraz brak sieci wsparcia nieformalnego, co może skutkować pogłębionym wykluczeniem.

Niemal 24% osób wskazywało na problemy emocjonalne i psychiczne. To wyraźny sygnał, że niepełnosprawność należy rozpatrywać także w kontekście psychicznym, zwłaszcza gdy towarzyszy jej przewlekły stres, poczucie zależności czy brak perspektyw. Brak indywidualnego podejścia i dostosowania wsparcia do potrzeb, na który zwróciło uwagę 21,5% badanych, sygnalizuje, że system wsparcia często pozostaje zbyt sztywny i niedostosowany do zróżnicowanej sytuacji osób z niepełnosprawnościami.

Brak dostępnych usług opiekuńczych i wytchnieniowych, zgłoszony przez 17,5% respondentów, pokazuje, że wsparcia wymagają nie tylko osoby z niepełnosprawnościami, ale również ich opiekunowie. Potrzeba odciążenia rodzin i umożliwienia im regeneracji staje się coraz bardziej palącym wyzwaniem.

Stosunkowo niższy, choć nadal istotny odsetek odpowiedzi (15,0%) dotyczył problemu z dostępem do informacji i form wsparcia. Można wnioskować, że nie tyle

brak samej pomocy jest tu kluczowy, co jej rozproszenie, trudność w uzyskaniu rzetelnej informacji czy biurokratyczne przeszkody. Doświadczenie dyskryminacji, nietolerancji i przemocy zostało wskazane przez 14,8% badanych.

Badania pokazują, że osoby z niepełnosprawnościami w Szczecinie mierzą się z barierami na wielu poziomach życia – społecznym, ekonomicznym i instytucjonalnym.

Oczekiwane działania i usługi społeczne CUS dla osób z niepełnosprawnościami i ich opiekunów

Poparcie dla poszczególnych działań świadczy o gotowości mieszkańców do wspierania kompleksowych rozwiązań:

- 81,0% wskazuje na potrzebę rozwoju usług opiekuńczych całodobowych i wytchnieniowych, które mają odciążyć opiekunów i zapewnić ciągłość wsparcia,
- 79,5% wyraziło poparcie dla grup wsparcia, placówek dziennych i wydarzeń integracyjnych – czyli działań przeciwdziałających samotności i wzmacniających wspólnotowość,
- 79,4% widzi potrzebę poradnictwa specjalistycznego (psychologicznego, pedagogicznego, terapeutycznego) – co odzwierciedla wagę wsparcia emocjonalnego,
- 79,3% wskazuje na konieczność elastycznych usług krótkookresowych, które można szybko uruchomić w razie potrzeby (np. doraźna opieka, interwencje środowiskowe),
- 78,9% badanych popiera rozwój doradztwa dla opiekunów osób niesamodzielnych – mieszkańcy rozumieją, że wsparcie musi objąć również otoczenie osoby z niepełnosprawnością,
- 78,9% chce także wsparcia materialnego i aktywizacji zawodowej osób z niepełnosprawnościami – łączenie polityki społecznej z zatrudnieniem to klucz do niezależności,
- 77,7% uznało za potrzebne pomoc w drobnych usterkach i technicznych problemach domowych – to pokazuje wagę praktycznych, codziennych usług,

- 77,3% poparło rolę asystenta rodzica osoby z niepełnosprawnością intelektualną – to oczekiwanie stałego, profesjonalnego wsparcia w rodzinach wymagających intensywnej opieki,
- 74,0% badanych wskazało na potrzebę lepszego informowania o świadczeniach i usługach – prosty dostęp do rzetelnych informacji to nadal bariera,
- 72,7% popiera rozwój usług porządkowych (sprzątanie, prace wokół domu) – fizyczne ograniczenia często uniemożliwiają samodzielność w codziennych obowiązkach,
- 70,6% uznało za wartościowe warsztaty pierwszej pomocy – to forma wsparcia dla rodzin i opiekunów, budująca poczucie bezpieczeństwa,
- 69,8% pozytywnie ocenia opiekuńcze usługi sąsiedzkie – mniej sformalizowane formy wsparcia oparte na lokalnych więziach,
- 62,6% popiera rozwój mobilnych usług opiekuńczo-kosmetycznych – mniej priorytetowych, ale poprawiających komfort i godność życia.

Osoby starsze – wyzwania społeczne i oczekiwania mieszkańców

Identyfikacja najważniejszych problemów, z jakimi zmagają się osoby starsze, jest jednym z kluczowych zadań planistycznych dla nowo utworzonego CUS. Seniorzy stanowią coraz liczniejszą i coraz bardziej zróżnicowaną grupę mieszkańców miasta – ich potrzeby rozciągają się od opieki zdrowotnej i wsparcia bytowego po aktywizację społeczną i profilaktykę samotności. Dane przedstawione poniżej wskazują na wyraźne obszary deficytu, których niwelowanie powinno być priorytetem lokalnej polityki społecznej.

Najczęściej wskazywanym problemem społecznym osób starszych w Szczecinie jest samotność i izolacja społeczna, na co zwróciło uwagę 49,0% respondentów.

Relacyjna pustka, ograniczone kontakty społeczne oraz brak codziennego wsparcia emocjonalnego to jedno z najpoważniejszych wyzwań starzejącego się społeczeństwa. Na drugim miejscu znalazły się trudności finansowe i materialne, które dotyczą 46,6% badanych. Zdaniem badanych osoby starsze w Szczecinie zmagają się z niedostatecznym poziomem zabezpieczenia socjalnego, niskimi świadczeniami emerytalnymi oraz rosnącymi kosztami życia, których seniorzy nie są w stanie samodzielnie pokrywać. Na trzeciej pozycji uplasowały się problemy zdrowotne i związane z wiekiem – wskazało je 45,5% respondentów. Wskazanie

to nie odnosi się jedynie do stanu zdrowia fizycznego, ale może także oznaczać rosnącą zależność od pomocy zewnętrznej oraz pogorszenie funkcjonowania poznawczego czy ruchowego.

Kolejne miejsce zajmuje ograniczony dostęp do opieki zdrowotnej i rehabilitacji (34,3%). Oznacza to systemowe bariery w dostępie do świadczeń zdrowotnych, takich jak długie kolejki, brak specjalistów czy bariery komunikacyjne. Potrzeba wsparcia w codziennych sprawach i kwestiach prawnych została wskazana przez 24,4% ankietowanych, co potwierdza znaczenie usług asystenckich, poradnictwa oraz pomocy w kontaktach z urzędami i instytucjami. Trudności w poruszaniu się i korzystaniu z przestrzeni publicznej wskazało 23,0% respondentów – to wynik, który sygnalizuje potrzebę dostosowania infrastruktury miejskiej do ograniczeń mobilnych osób starszych, np. poprzez windy, podjazdy, ławki czy przystanki.

Na dalszych pozycjach znalazły się: brak dostępnych usług opiekuńczych i wsparcia w miejscu zamieszkania (18,2%), brak możliwości aktywnego spędzania czasu i samorealizacji (13,6%), a także problemy psychologiczne i poczucie braku bezpieczeństwa (11,7%). Choć mniej powszechnie wskazywane, są to problemy o wysokiej wartości społecznej, wskazujące na deficyty wsparcia środowiskowego oraz potrzebę działań profilaktyczno-integracyjnych.

Oczekiwane działania i usługi społeczne dla osób starszych

Wyniki pokazują silne społeczne poparcie dla rozwiązań środowiskowych, wspierających godne i aktywne starzenie się:

- 86,6% respondentów poparło specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób przewlekle chorych,
- 86,1% uznało za konieczne ośrodki wsparcia dziennego dla osób niesamodzielnych,
- 84,7% wskazuje na potrzebę rozwoju usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, co oznacza silne oczekiwanie na dostępność opieki środowiskowej,
- 84,5% oczekuje wsparcia dla rodzin opiekujących się osobami starszymi – opiekunowie potrzebują realnego odciążenia i pomocy instytucjonalnej,

- 82,6% popiera kluby seniora jako miejsca aktywności i integracji społecznej – to przestrzenie przeciwdziałania samotności i wykluczeniu,
- 80,4% wskazuje na wsparcie wolontariackie i sąsiedzkie jako istotny element lokalnej sieci pomocy – mniej sformalizowane, ale skuteczne formy wsparcia,
- 79,3% badanych chce większej aktywizacji społecznej seniorów i ich udziału w życiu lokalnym – seniorzy nie chcą być wyłącznie odbiorcami wsparcia,
- 78,0% wyraziło potrzebę doradztwa specjalistycznego (prawnego, psychologicznego, socjalnego) – wsparcie informacyjne i doradcze wciąż wymaga wzmocnienia,
- 77,5% poparło trening umysłu – działania poznawcze postrzegane są jako profilaktyka demencji i utrzymanie sprawności intelektualnej,
- 77,1% uznało za potrzebną opiekę wytchnieniową – czyli czasowe odciążenie dla opiekunów, coraz bardziej potrzebne w starzejącym się społeczeństwie,
- 77,0% poparło gimnastykę i aktywność fizyczną – jako sposób na utrzymanie samodzielności i dobrej kondycji,
- 76,9% wskazało na potrzebę inicjatyw międzypokoleniowych i wspierania kontaktów rodzinnych – relacje międzypokoleniowe postrzegane są jako kluczowy czynnik przeciwdziałający izolacji,
- 76,2% mieszkańców pozytywnie oceniło szkolenia cyfrowe i pomoc w obsłudze e-usług – cyfryzacja postępuje, a kompetencje cyfrowe wciąż są barierą,
- 76,2% badanych popiera programy edukacyjne i rekreacyjne dla seniorów – pokazuje to, że potrzeba samorealizacji jest w tej grupie silnie obecna,
- 75,9% dostrzega wartość w kampaniach i działaniach uwrażliwiających na potrzeby seniorów – to element budowania kultury szacunku i przeciwdziałania stereotypom,
- 72,7% pozytywnie ocenia wycieczki turystyczno-edukacyjne – choć mniej priorytetowe, nadal traktowane jako wartościowe formy integracji i aktywizacji,
- 68,7% popiera warsztaty artystyczne, które łączą rozwój manualny i twórczą ekspresję,
- 47,7% pozytywnie ocenia warsztaty kulinarne – niższy wynik może świadczyć o mniejszym zapotrzebowaniu lub traktowaniu gotowania jako umiejętności już nabytej,

- 47,5% to odsetek pozytywnych ocen dla zajęć z samoobrony – najniżej ocenione działanie, prawdopodobnie z powodu ograniczeń zdrowotnych i niskiego poczucia przydatności tej formy aktywności.

4. Charakterystyka i przewidywana liczba osób objętych programem.

Z usług objętych programem skorzysta 3500 osób (mieszkańców Szczecina). Grupę docelową stanowi także 300 opiekunów faktycznych osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu i 200 przedstawicieli podmiotów/instytucji świadczących usługi społeczne w społeczności lokalnej. Łącznie z programu skorzysta 4000 osób.

Charakterystyka osób:

- osoby potrzebujące wsparcia w codziennym funkcjonowaniu (ze względu na wiek, stan zdrowia lub niepełnosprawność) i opiekunowie faktyczni/ nieformalni sprawujący opiekę nad osobami potrzebującymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.
- rodziny z dziećmi (naturalne, zastępcze), w tym doświadczających trudności opiekuńczo- wychowawczych,
- seniorzy/seniorki - działania podtrzymujące aktywność i samodzielność;
- usługi – wsparcie specjalistów pozostających w bezpośrednim kontakcie z mieszkańcami.

5. Usługi społeczne oferowane w programie

Usługi społeczne oferowane w programie będą realizowane przez CUS w ramach projektu "Centrum Usług Społecznych w Szczecinie - utworzenie Centrum i rozwój usług społecznych dla mieszkańców Gminy Miasto Szczecin" (FEPZ.06.19-IP.01-001/23) w ramach Działania 6.19 Rozwój usług społecznych, w tym usług świadczonych w społeczności lokalnej (ZIT) z Funduszy Europejskich dla Pomorza Zachodniego 2021-2027.

W wyniku przeprowadzonej diagnozy potrzeb i potencjału społeczności lokalnej Gminy Miasto Szczecin w zakresie usług społecznych, konsultacji społecznych Centrum Usług Społecznych w Szczecinie będzie świadczyło dla społeczności lokalnej niżej wskazane usługi.

KATALOG USŁUG SPOŁECZNYCH

	nazwa usługi	odbiorca	opis usługi
USŁUGI DLA OSÓB POTRZEBUJĄCYCH WSPARCIA W CODZIENNYM FUNKCJONOWANIU I OPIEKUNÓW FAKTYCZNYCH			
1	Opiekuńcze usługi sąsiedzkie	osoby samotne, które z powodu wieku, choroby lub innych powodów wymagają wsparcia innych osób oraz osoby, dla których wsparcie w postaci usług sąsiedzkich będzie miało charakter uzupełniający opiekę sprawowaną przez rodzinę, a także wspólnie niezamieszkującego małżonka, wstępnych i zstępnych	pomoc w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych, prosta podstawowa opieka higieniczno-pielęgnacyjna – czynności podstawowe, które nie wymagają specjalistycznego przygotowania, w miarę potrzeb oraz możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Usługa realizowana zgodnie z art. 50 ustawy o pomocy społecznej
2	Pomoc w usterkach domowych	osoby, które ze względu na wiek, stan zdrowia lub niepełnosprawność wymaga opieki lub wsparcia w związku z niemożnością samodzielnego wykonywania co najmniej jednej z	W ramach świadczenia wykonywane są drobne prace naprawcze i montażowe: takie jak naprawa kranów, montaż półek czy drobne poprawki instalacyjne i itp.

		podstawowych czynności dnia codziennego	
3	Usługi porządkowe	osoby, które ze względu na wiek, stan zdrowia lub niepełnosprawność wymaga opieki lub wsparcia w związku z niemożnością samodzielnego wykonywania co najmniej jednej z podstawowych czynności dnia codziennego	Obejmuje prace: sprzątanie pomieszczeń w mieszkaniu, mycie okien.
4	Usługi opiekuńczo-kosmetyczne	osoby, które ze względu na wiek, stan zdrowia lub niepełnosprawność wymaga opieki lub wsparcia w związku z niemożnością samodzielnego wykonywania co najmniej jednej z podstawowych czynności dnia codziennego	Usługa obejmuje świadczenia z zakresu pielęgnacji i higieny osobistej (fryzjer, manicure, pedicure i podolog) realizowane w domu mieszkańca.
5	Poradnictwo informacyjne	wszyscy mieszkańcy	Poradnictwo specjalistyczno-informacyjne świadczy wsparcie w zakresie dostępu do usług społecznych i świadczeń na terenie Szczecina. Obejmuje m.in. doradztwo w sprawie kryteriów kwalifikacyjnych, wymaganej

			dokumentacji oraz instytucji właściwych dla danej formy pomocy. Usługa realizowana jest w formie stacjonarnej (w siedzibie SUS), telefonicznej oraz elektronicznej (e-mail)
6	Poradnictwo specjalistyczne	osoby, które ze względu na wiek, stan zdrowia lub niepełnosprawność wymaga opieki lub wsparcia w związku z niemożnością samodzielnego wykonywania co najmniej jednej z podstawowych czynności dnia codziennego i jej opiekun faktyczny	Poradnictwo specjalistyczne dla mieszkańców to usługa o charakterze diagnostycznym, profilaktycznym i doradczym. Obejmuje m.in. konsultacje z psychologiem (wsparcie w trudnościach emocjonalnych), prawnikiem (analiza sytuacji prawnych), pedagogiem (pomoc w problemach edukacyjnych czy wychowawczych), logopedą i neurologopedą (diagnoza zaburzeń mowy), mediatorem (rozwiązywanie konfliktów) oraz dietetykiem (profilaktyka żywieniowa). Usługa ma na celu wzmocnienie kompetencji mieszkańców, jednak nie obejmuje działań leczniczych ani terapii długoterminowych.
7	Usługi opiekuńcze: krótkookresowe	osoby, które ze względu na wiek, stan zdrowia lub niepełnosprawność wymaga opieki lub wsparcia w związku z niemożnością samodzielnego wykonywania co najmniej jednej z podstawowych czynności dnia codziennego. Połączona z usługą "Doradca opiekuna faktycznego"	krótkoterminowa opieka nad osobą wymagającą wsparcia szczególnie w sytuacji nagłej (np. zachorowania, wypadku). W okresie świadczenia usług opiekuńczych na rzecz OPW opiekun faktyczny korzysta ze wsparcia doradczego.

8	Doradca opiekuna faktycznego	opiekun faktyczny (nieformalny) – osoby opiekujące się osobą potrzebującą wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, niebędąca opiekunem formalnym (zawodowym) i niepobierająca wynagrodzenia z tytułu sprawowania takiej opieki (nie dotyczy rodziców zastępczych), najczęściej członek rodziny, osoba sprawująca rodzinną pieczę zastępczą, osoba bliska, wolontariusz. Połączona z usługą "Usługi opiekuńcze: krótkoterminowe"	zwiększenie kompetencji opiekuna faktycznego w zakresie: pielęgnacji, rehabilitacji domowej, żywienia oraz wsparcia psychologicznego
9	Asystent rodzica z niepełnosprawnością intelektualną	rodzice z niepełnosprawnością intelektualną (w stopniu co najmniej umiarkowanym), zagrożonych utratą zdolności do sprawowania opieki nad dzieckiem	wsparcie w formie treningu w pełnieniu ról wychowawczych, prowadzeniu gospodarstwa domowego czy funkcjonowania społecznego
USŁUGI DLA RODZIN Z DZIEĆMI, W TYM DOŚWIADCZAJĄCYCH TRUDNOŚCI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH			
10	Poradnictwo specjalistyczne – konsultacje	rodziny z dziećmi	Usługa obejmuje bezpłatne konsultacje ze specjalistami: pedagogiem, psychologiem, logopedą, neurologopedą, terapeutą rodzinnym, mediatorem

			oraz dietetykiem. Usługa realizowana będzie w formie spotkań rodzica z dzieckiem ze specjalistami
11	Poradnictwo specjalistyczne – terapia	rodziny z dziećmi	Usługi terapeutyczne w zakresie: terapii psychologicznej, pedagogicznej, logopedycznej, neurologopedycznej i rodzinnej. Usługa realizowana będzie w formie spotkań ze specjalistami (rodzic z dzieckiem)
12	Warsztaty psychologiczne - trening zastępowanie agresji dla dzieci i młodzieży	rodziny z dziećmi	Usługa realizowana będzie w formie grupowej (rodzic z dzieckiem). Usługa zawiera „koszyk usług” obejmujący: rozpoznawanie i rozumienie emocji, mechanizmy powstawania agresji, skuteczne sposoby radzenia sobie z trudnymi emocjami, komunikacja bez przemocy, rozwiązywanie konfliktów w sposób konstruktywny, techniki kontroli impulsów, wzmacnianie empatii, budowanie pozytywnych relacji rówieśniczych.
13	Warsztaty psychologiczne – trening umiejętności społecznych dla dzieci i młodzieży	rodziny z dziećmi	Usługa realizowana będzie w formie grupowej (rodzic z dzieckiem). Usługa zawiera „koszyk usług” obejmujący: poznaję siebie i innych, komunikacja – jak mówić i słuchać? budowanie pozytywnych relacji z rówieśnikami, rozwiązywanie konfliktów, empatia i zrozumienie perspektyw innych, moje emocje – jak sobie z nimi radzić?
14	Aktywny rodzic - zajęcia sportowe dla rodzin z małymi dziećmi	rodziny z dziećmi	Usługa realizowana będzie w formie grupowej (rodzic z dzieckiem). Usługa zawiera „koszyk usług” obejmujący: wspólne początki – integracja i budowanie relacji poprzez ruch, aktywny rozwój dziecka – zabawy wspierające motorykę dużą, rodzinny fitness – proste ćwiczenia dla małych i dużych, w zdrowym ciele – zdrowy duch: sport i zabawa na świeżym powietrzu, równowaga i spokój – ćwiczenia relaksacyjne dla całej rodziny, kreatywność w ruchu – taniec i

			improwizacja, współpraca i zabawa – gry zespołowe dla rodzin, aktywny styl życia – jak wpleść sport w codzienność? rodzinna olimpiada – podsumowanie zajęć.
15	Warsztaty podnoszenia umiejętności skutecznego i efektywnego uczenia się	rodziny z dziećmi	Usługa realizowana będzie w formie grupowej (rodzic z dzieckiem). Usługa zawiera „koszyk usług” obejmujący: jak działa nasz mózg podczas uczenia się? Organizacja nauki i zarządzanie czasem, techniki zapamiętywania i skutecznego powtarzania materiału, czytanie ze zrozumieniem i selekcja informacji, budowanie motywacji do nauki i radzenia sobie z trudnościami, wzmacnianie koncentracji i eliminowanie rozpraszaczy, praktyczne wykorzystanie map myśli i wizualizacji, podsumowanie i planowanie przyszłości.
16	Warsztaty dla dzieci i rodziców: cyberprzestrzeń dla dziecka i rodzica	rodziny z dziećmi	Usługa realizowana będzie w formie grupowej (rodzic z dzieckiem). Usługa zawiera „koszyk usług” obejmujący: wprowadzenie do świata internetu - co to jest cyberprzestrzeń? zasady bezpieczeństwa w internecie – internetowy kodeks dziecka, cyberprzemoc – jak ją rozpoznać i jak sobie z nią radzić? jak nie zgubić się w internecie – odróżnianie prawdy od fałszu, przyjemność i pułapki gier komputerowych, twórczość online – internet to nie tylko zabawa, podsumowanie: jak razem być bezpiecznym i szczęśliwym w sieci.
17	Warsztaty z pierwszej pomocy dla dziecka i rodzica	rodziny z dziećmi	Usługa realizowana będzie w formie grupowej (rodzic z dzieckiem). Usługa zawiera „koszyk usług” obejmujący: podstawy pierwszej pomocy dla dziecka i

			rodzica, praktyczne ćwiczenia z zakresu pierwszej pomocy, pierwsza pomoc w codziennych sytuacjach w domu i na spacerze.
18	Warsztaty dla dzieci i rodziców: Porozumienie bez przemocy	rodziny z dziećmi	Usługa realizowana będzie w formie grupowej (rodzic z dzieckiem). Usługa zawiera „koszyk usług” obejmujący: moduł I - porozumienie bez przemocy dla dzieci w wieku wczesnoszkolnym 6-9 lat, moduł II - porozumienie bez przemocy do pracy z dziećmi i młodzieżą 14-18 lat, program profilaktyczny dla dzieci i młodzieży, moduł III - porozumienie bez przemocy do pracy z dziećmi i młodzieżą 10-14 lat, program profilaktyczny dla dzieci i młodzieży, moduł IV - program edukacyjno-profilaktyczny dla rodziców dzieci w okresie dorastania 13 „Bunt nastolatka – jak sobie radzić”, moduł V - program edukacyjno-profilaktyczny – grupa rozwoju osobistego dla osób 18+
19	Strefa uważnego rodzica dla dziecka do lat 3	rodziny z dziećmi	Usługa realizowana będzie w formie grupowej (rodzic z dzieckiem). Usługa zawiera „koszyk usług” obejmujący: moduł I – od poczęcia do niemowlęcia, moduł II – jak poradzić sobie z buntem 2 latka pozytywna dyscyplina, moduł III – spotkania chustowe, moduł IV – masaż Shantala
20	Warsztaty kulinarne dla dzieci i młodzieży	rodziny z dziećmi	Usługa realizowana będzie w formie grupowej (rodzic z dzieckiem). Usługa obejmuje: planowanie jadłospisów, przygotowanie posiłków zgodnie z zasadami diety, edukacja w zakresie przeciwdziałania marnowaniu żywności.

21	Grupy wsparcia cyberprzestrzeni dla dziecka i rodzica	rodziny z dziećmi	Usługa realizowana będzie w formie grupowej (rodzic z dzieckiem). Usługa zawiera „koszyk usług” obejmujący: wsparcie w zakresie bezpiecznego i odpowiedzialnego korzystania z internetu, z uwzględnieniem specyfikacji relacji rodzinnych i cyfrowych wyzwań, budowanie świadomości i tworzenia zdrowych nawyków w korzystaniu z nowych technologii.
22	Ośrodek oparcia społecznego dla osób z niepełnosprawnością intelektualną	rodziny z dziećmi	Usługa obejmuje: wsparcie w postaci pomocy w rozwiązywaniu problemów prawnych, bytowych, wychowawczych oraz związanych ze zdrowiem psychicznym, doradztwo, pomoc psychologiczna i pedagogiczna, Klub Rodziców.
23	Ośrodek diagnostyczno-terapeutyczny dla rodzin zastępczych i rodzin objętych wsparciem Działu Wsparcia Rodziny	rodziny z dziećmi	Usługa realizowana będzie w formie spotkań ze specjalistami. Usługa zawiera „koszyk usług” obejmujący: diagnoza pedagogiczna dzieci, terapia sensoryczna (SI), terapia pedagogiczna, poradnictwo dla przedstawicieli ustawowych/opiekunów prawnych.
USŁUGI DLA SENIORÓW			

24	Poradnictwo specjalistyczne	osoby powyżej 60 roku życia, wymagające wsparcia specjalisty w formie działań profilaktycznych z elementami diagnostyki, w tym osoby osamotnione, w trudnej sytuacji rodzinnej (osłabienie więzi rodzinnych), finansowej, w szczególności zagrożone wykluczeniem	Usługa realizowana będzie w formie indywidualnych spotkań ze specjalistami. Usługa zawiera „koszyk usług” obejmujący: indywidualne spotkania z terapeutą rodzinnym, indywidualne spotkania z dietetykiem, indywidualne spotkania z psychologiem, indywidualne spotkania z logopedą, indywidualne spotkania z neurologopedą, indywidualne spotkania z pedagogiem, indywidualne spotkania z mediatorem.
25	Wycieczki edukacyjno-krajoznawczo-turystyczne	osoby powyżej 60 roku życia, wymagające wsparcia specjalisty w formie działań profilaktycznych z elementami diagnostyki, w tym osoby osamotnione, w trudnej sytuacji rodzinnej (osłabienie więzi rodzinnych), finansowej, w szczególności zagrożone wykluczeniem	Usługa zawiera „koszyk usług” obejmujący: kompleksowa obsługa, w tym transport, przygotowany program zwiedzania, bilety wstępu do wybranych obiektów, posiłek, opieka przewodnika, ubezpieczenie.
26	Warsztaty kulinarne	osoby powyżej 60 roku życia, wymagające wsparcia specjalisty w formie działań profilaktycznych z elementami diagnostyki, w tym osoby osamotnione, w trudnej sytuacji rodzinnej (osłabienie więzi rodzinnych),	Usługa zawiera „koszyk usług” obejmujący: edukacja żywieniowa, przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, praktyczna wiedza z zakresu przygotowania posiłków, wymiana doświadczeń i wzmacnianie więzi między uczestnikami.

		finansowej, w szczególności zagrożone wykluczeniem	
27	Warsztaty trening umysłu	osoby powyżej 60 roku życia, wymagające wsparcia specjalisty w formie działań profilaktycznych z elementami diagnostyki, w tym osoby osamotnione, w trudnej sytuacji rodzinnej (osłabienie więzi rodzinnych), finansowej, w szczególności zagrożone wykluczeniem	Usługa obejmuje zajęcia opierające się na sprawdzonych metodach stymulacji umysłowej, dostosowanej do potrzeb osób starszych.
28	Zajęcia artystyczne	osoby powyżej 60 roku życia, wymagające wsparcia specjalisty w formie działań profilaktycznych z elementami diagnostyki, w tym osoby osamotnione, w trudnej sytuacji rodzinnej (osłabienie więzi rodzinnych), finansowej, w szczególności zagrożone wykluczeniem	Usługa zawiera organizację zajęć artystycznych, których celem jest aktywizacja społeczna, rozwijanie kreatywności oraz poprawa samopoczucia uczestników, zajęcia dostosowane są do możliwości i potrzeb osób starszych.

29	Zajęcia aktywności fizycznej dla seniorów – gimnastyka	osoby powyżej 60 roku życia, wymagające wsparcia specjalisty w formie działań profilaktycznych z elementami diagnostyki, w tym osoby osamotnione, w trudnej sytuacji rodzinnej (osłabienie więzi rodzinnych), finansowej, w szczególności zagrożone wykluczeniem	Usługa obejmuje zajęcia gimnastyczne dostosowane do indywidualnych możliwości ćwiczących z uwzględnieniem ograniczeń zdrowotnych.
30	Zajęcia aktywności fizycznej dla seniorów – zajęcia z samoobrony	osoby powyżej 60 roku życia, wymagające wsparcia specjalisty w formie działań profilaktycznych z elementami diagnostyki, w tym osoby osamotnione, w trudnej sytuacji rodzinnej (osłabienie więzi rodzinnych), finansowej, w szczególności zagrożone wykluczeniem	Usługa zawiera „koszyk usług” obejmujący: praktyczne umiejętności reagowania w sytuacjach zagrożenia. Zajęcia są prowadzone w sposób bezpieczny i dostosowany do indywidualnych potrzeb, promując jednocześnie aktywny styl życia wśród osób starszych.

6. Warunki i tryb kwalifikowania osób zainteresowanych skorzystaniem z usług społecznych realizowanych przez CUS

Warunki, tryb kwalifikowania osób zainteresowanych do korzystania z usług społecznych określonych w programie realizowane będą zgodnie z rozdziałem 5 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz. U. 2019 poz. 1818 z późn. zm.). Zasady kwalifikacji mogą zostać uszczegółowione regulaminem konkretnej usługi społecznej, wprowadzanym zarządzeniem Dyrektora Centrum Usług Społecznych w Szczecinie, z zachowaniem niniejszych zasad.

Usługi społeczne określone w Programie Usług Społecznych mogą być kierowane do osób:

- potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, w tym ze względu na wiek, stan zdrowia lub niepełnosprawność;
- opiekunów faktycznych/ nieformalnych sprawujących opiekę nad osobami wymagającymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu;
- rodzin z dziećmi (biologicznych, zastępczych, adopcyjnych), w tym doświadczających trudności opiekuńczo- wychowawczych;
- seniorów/seniorek.

Zakwalifikowanie do korzystania z usług społecznych określonych w Programie odbywa się na podstawie złożonej przez osobę zainteresowaną lub jej przedstawiciela ustawowego albo opiekuna faktycznego wniosku o przyznanie usługi społecznej.

Zakwalifikowanie następuje w porozumieniu z wnioskodawcą i jest poprzedzone rozpoznaniem indywidualnych potrzeb przez Koordynatora Indywidualnych Planów Usług Społecznych, zwanego dalej KIPUS.

Do zakwalifikowania niezbędne jest podanie danych osobowych wnioskodawcy przedstawiciela ustawowego albo opiekuna faktycznego wraz z wyrażeniem zgody na ich przetwarzanie oraz wskazanie rodzaju usług.

Zakwalifikowanie może zostać poprzedzone koniecznością złożenia dodatkowych dokumentów potwierdzających sytuację m.in. życiową, materialną, rodzinną, zdrowotną.

Potwierdzeniem zakwalifikowania do możliwości skorzystania z usług społecznych jest sporządzenie i zatwierdzenie przez KIPUS karty kwalifikacji oraz w razie zasadności indywidualnego planu usług społecznych zatwierdzanego przez dyrektora lub organizatora usług społecznych.

Zakwalifikowanie następuje w oparciu o warunki i w trybie wynikającym z Programu i nie wymaga wydania decyzji administracyjnej.

Zakwalifikowanie następuje z uwzględnieniem ograniczeń i limitów wynikających z budżetu przewidzianego na realizację Programu.

Rozpoznanie indywidualnych potrzeb przeprowadza się w siedzibie Centrum Usług Społecznych w Szczecinie; w indywidualnych sytuacjach może odbyć się w miejscu, w którym przebywa wnioskodawca.

Odmowa zakwalifikowania do korzystania z usług społecznych następuje w drodze decyzji administracyjnej w trybie określonym w Kodeksie postępowania administracyjnego.

Warunkiem podstawowym zakwalifikowania do skorzystania z wybranej usługi społecznej jest miejsce zamieszkania w granicach administracyjnych Gminy Miasta Szczecin.

7. Opłaty za usługi realizowane przez CUS

Odpłatność za usługi społeczne

Usługa – pomoc w usterkach domowych

Wysokość odpłatności w % w stosunku do kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej	Wysokość odpłatności za jedną godzinę usług dla osoby samotnie gospodarującej	Wysokość odpłatności za jedną godzinę usług dla osoby w rodzinie
do 100% kryterium dochodowego	nieodpłatnie	nieodpłatnie
Powyżej 100% kryterium dochodowego	10%	10%

Usługa wsparcia w codziennym funkcjonowaniu- usługa porządkowa

Wysokość odpłatności w % w stosunku do kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej	Wysokość odpłatności za jedną godzinę usług dla osoby samotnie gospodarującej	Wysokość odpłatności za jedną godzinę usług dla osoby w rodzinie
do 100% kryterium dochodowego	nieodpłatnie	nieodpłatnie
101% -200 % kryterium dochodowego	5 %	10 %
Powyżej 200% kryterium dochodowego	20 %	20 %

Mobilne usługi opiekuńczo- kosmetyczne (fryzjer, manicure, pedicure, podolog)

Wysokość odpłatności w % w stosunku do kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej	Wysokość odpłatności za jedną godzinę usług dla osoby samotnie gospodarującej	Wysokość odpłatności za jedną godzinę usług dla osoby w rodzinie
do 100% kryterium dochodowego	nieodpłatnie	nieodpłatnie
101% -200 % kryterium dochodowego	5 %	10 %
201% -300 % kryterium dochodowego	15 %	20 %
Powyżej 300% kryterium dochodowego	30 %	30 %

Opiekuńcze usługi sąsiedzkie- opłata ustalona na podstawie uchwały Rady Miasta Szczecin.

Usługi społeczne, które świadczone będą nieodpłatnie:

- Poradnictwo informacyjne
- Poradnictwo specjalistyczne
- Usługi opiekuńcze krótkookresowe
- Doradca opiekuna faktycznego
- Asystent rodzica z niepełnosprawnością intelektualną
- Poradnictwo specjalistyczne – konsultacje
- Poradnictwo specjalistyczne – terapia
- Warsztaty psychologiczne – trening zastępowania agresji dla dzieci i młodzieży
- Warsztaty psychologiczne – trening umiejętności społecznych dla dzieci i młodzieży
- Aktywny rodzic – zajęcia sportowe dla rodzin z małymi dziećmi
- Warsztaty podnoszenia umiejętności skutecznego i efektywnego uczenia się
- Warsztaty dla dzieci i rodziców: cyberprzestrzeń dla dziecka i rodzica
- Warsztaty z pierwszej pomocy dla dziecka i rodzica
- Warsztaty dla dzieci i rodziców: porozumienie bez przemocy
- Strefa uważnego rodzica dla dziecka do lat 3
- Warsztaty kulinarne dla dzieci i młodzieży
- Grupa wsparcia: cyberprzestrzeń dla dziecka i rodzica
- Ośrodek oparcia społecznego dla osób z niepełnosprawnością intelektualną
- Ośrodek diagnostyczno – terapeutyczny dla rodzin zastępczych
- Poradnictwo specjalistyczne
- Wycieczki edukacyjno- krajoznawczo – turystyczne
- Warsztaty kulinarne
- Warsztaty trening umysłu
- Zajęcia artystyczne
- Zajęcia aktywności fizycznej dla seniorów – gimnastyka.

8. Sposób dokumentowania spełniania warunków

Udokumentowanie spełniania warunków do zakwalifikowania do usług społecznych oparte jest na zapisach ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych oraz w poszczególnych Regulaminach usług.

Kwalifikacja osób do korzystania z usług społecznych odbywać się będzie po wstępnym rozeznaniu dokonanym przez koordynatora indywidualnych planów usług społecznych, na podstawie złożonych przez Wnioskodawców dokumentów, w tym deklaracji i oświadczeń o spełnieniu określonych w Regulaminach usług warunków do korzystania z tych usług, które składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

Ponadto Centrum może zwrócić się do wnioskodawcy o udokumentowanie spełniania warunków uprawniających do skorzystania z usług określonych w Programie, w tym także podania informacji o sytuacji życiowej, zdrowotnej, dochodowej bądź innej. Informacje te mogą okazać się niezbędne do ustalenia wysokości opłat za daną usługę, jak też zastosowania ulg/zwolnień.

Wzory dokumentów będą załącznikami do Regulaminu rekrutacji i udziału w projekcie.

9. Dane osobowe niezbędne do kwalifikowania osób zainteresowanych korzystaniem z usług społecznych realizowanych przez CUS

Pozyskiwanie i przetwarzanie danych odbywać się będzie w celu wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze, wynikającego z ustawy o ochronie danych osobowych z 10 maja 2018 r. (realizacji zadań dotyczących wybranych form świadczeń i/lub uczestnictwa w zajęciach w zależności od potrzeb).

Zakres danych osobowych koniecznych do kwalifikowania osób do uzyskania usług społecznych w ramach Programu obejmuje:

a) dane osoby korzystającej z usług społecznych: nazwisko i imię, płeć, dane kontaktowe: adres zamieszkania, numer telefonu, adres mailowy, wykształcenie, numer PESEL, data urodzenia, sytuacja na rynku pracy, niepełnosprawność, sytuacja materialna oraz rodzinna (w tym postanowienia sądu),

b) dane wnioskodawcy (przedstawiciela ustawowego albo opiekuna faktycznego osoby korzystającej z usług społecznych): nazwisko i imię, płeć, dane kontaktowe: adres zamieszkania, numer telefonu, adres mailowy, numer PESEL, data urodzenia, sytuacja na rynku pracy, niepełnosprawność, sytuacja materialna oraz rodzinna (w tym postanowienia sądu),

c) udokumentowanie uprawnienia do ulg w opłacie za usługi społeczne.

Ponadto, dane osobowe zbierane będą wyłącznie w celu realizacji usług społecznych – niezbędne dane uzupełniające, które będą wykorzystywane w szczególności do potwierdzenia kwalifikowalności wydatków, udzielenia wsparcia, monitoringu, ewaluacji, kontroli, audytu i sprawozdawczości oraz działań informacyjno-promocyjnych.

10. Organizacja usług społecznych

Realizatorem usług jest Centrum Usług Społecznych w Szczecinie.

Zadaniem realizatora jest w szczególności m.in:

- przeprowadzenie diagnozy potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych;
- zaspokajanie bieżących potrzeb wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych;
- wyłanianie wykonawców usług społecznych oraz monitorowanie sposobu ich realizacji.
- realizacja programu usług społecznych, w tym kwalifikowanie osób zainteresowanych do korzystania z usług społecznych oraz opracowywanie i monitorowanie realizacji indywidualnych planów usług społecznych;
- inicjowanie działań w zakresie integracji i wspierania wspólnoty samorządowej z wykorzystaniem jej potencjału (działania wspierające), w tym organizowanie działań wolontaryjnych, sąsiedzkich, samopomocowych oraz grup wsparcia stanowiących uzupełnienie usług społecznych;
- opracowanie i wdrażanie standardów jakości usług społecznych;
- gromadzenie, aktualizowanie i udostępnianie informacji o usługach społecznych realizowanych na obszarze Gminy Miasto Szczecin przez inne podmioty.

Program realizowany jest w poniższych etapach

1. Utworzenie i organizacja Centrum Usług Społecznych w Szczecinie

- przekształcenie Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Centrum Usług Społecznych,
- wdrożenie efektywnych mechanizmów zarządzania i współpracy międzyinstytucjonalnej w obszarze usług społecznych.

2. Diagnoza potrzeb i planowanie rozwoju usług społecznych

- przeprowadzenie konsultacji społecznych w celu dostosowania oferty usług do rzeczywistych potrzeb mieszkańców,
- opracowanie katalogu usług odpowiadających na aktualne wyzwania społeczne w Szczecinie.

3. Rozwój i realizacja kompleksowych usług społecznych dla kluczowych grup mieszkańców:

- usługi dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu (ze względu na wiek, stan zdrowia lub niepełnosprawność), również skierowana dla opiekunów faktycznych/nieformalnych sprawujących opiekę nad osobami potrzebującymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu,
- usługi dla rodzin z dziećmi (biologiczne, zastępcze) z dziećmi, w tym doświadczających trudności opiekuńczo- wychowawczych,
- usługi dla seniorów/seniorek - działania podtrzymujące aktywność i samodzielność; praktyczne wsparcie w codziennych sytuacjach życiowych,
- usługi - wsparcie specjalistów pozostających w bezpośrednim kontakcie z mieszkańcami.

11. Sposób monitorowania i oceny programu oraz mierniki efektywności jego realizacji.

Program monitorowany będzie na bieżąco przez pracowników Centrum Usług Społecznych w Szczecinie poprzez bieżącą kontrolę realizowanych usług we współpracy z osobą otrzymującą wsparcie.

W celu zbierania danych liczbowych Centrum Usług Społecznych w Szczecinie będzie prowadzić wewnętrzną ewidencję dokumentacji, w tym indywidualnych

planów usług społecznych. Zebrane dane ilościowe będą zestawiane w przygotowanej bazie oraz Systemie Monitorowania Europejskiego Funduszu Społecznego + i będą podlegały bieżącej analizie. Po zrealizowaniu usługi zebrane dane będą porównywane z założonym poziomem docelowym.

Ewaluacja prowadzona będzie wśród:

- osób korzystających z usług społecznych,
- realizatorów usług - partnerzy instytucjonalni, organizacje pozarządowe współpracujące przy realizacji usług.
- decydentów i zlecających usługi - pracownicy CUS, osoby odpowiedzialne za planowanie, finansowanie i nadzór nad usługami społecznymi.

Celem badań będzie uzyskanie rzetelnej i wieloaspektowej informacji na temat funkcjonowania usług społecznych świadczonych przez Centrum Usług Społecznych w Szczecinie. Badania pozwolą ocenić:

- jakość usług w opinii ich odbiorców, realizatorów i zlecniodawców,
- identyfikacja mocnych i słabych stron,
- poziom dostępności usług,
- stopień dopasowania oferty do rzeczywistych potrzeb mieszkańców,
- obszary wymagające zmian, usprawnień i rozwoju.

Ewaluacją objęte zostaną wszystkie kluczowe obszary usług społecznych realizowanych przez CUS w Szczecinie, w tym m.in.:

- Opiekuńcze usługi sąsiedzkie
- Pomoc w usterkach domowych
- Usługi porządkowe
- Usługi opiekuńczo-kosmetyczne
- Poradnictwo informacyjne
- Poradnictwo specjalistyczne
- Usługi opiekuńcze: krótkookresowe
- Doradca opiekuna faktycznego
- Asystent rodzica z niepełnoprawnością intelektualną
- Poradnictwo specjalistyczne – konsultacje
- Poradnictwo specjalistyczne – terapia

- Warsztaty psychologiczne - trening zastępowanie agresji dla dzieci i młodzieży
- Warsztaty psychologiczne – trening umiejętności społecznych dla dzieci
- Aktywny rodzic - zajęcia sportowe dla rodzin z małymi dziećmi
- Warsztaty podnoszenia umiejętności skutecznego i efektywnego uczenia się
- Warsztaty dla dzieci i rodziców: cyberprzestrzeń dla dziecka i rodzica
- Warsztaty z pierwszej pomocy dla dziecka i rodzica
- Warsztaty dla dzieci i rodziców: Porozumienie bez przemocy
- Strefa uważnego rodzica dla dziecka do lat 3
- Warsztaty kulinarne dla dzieci i młodzieży
- Grupy wsparcia cyberprzestrzeń dla dziecka i rodzica
- Ośrodek oparcia społecznego dla osób z niepełnosprawnością intelektualną
- Ośrodek diagnostyczno-terapeutyczny dla rodzin zastępczych
- Poradnictwo specjalistyczne
- Wycieczki edukacyjno-krajoznawczo-turystyczne
- Warsztaty kulinarne
- Warsztaty trening umysłu
- Zajęcia artystyczne
- Zajęcia aktywności fizycznej dla seniorów – gimnastyka
- Zajęcia aktywności fizycznej dla seniorów – zajęcia z samoobrony

Badania prowadzone na potrzeby ewaluacji prowadzone będą z wykorzystaniem zróżnicowanych metod badawczych, dopasowanych do analizowanego obszaru i specyfiki danej usługi np. analiza danych zastanych, badania ankietowe wśród świadczeniobiorców, w tym kwestionariusze oceny jakości usług, badanie ankietowe wśród świadczeniodawców.

Uzyskane wyniki będą służyły podejmowaniu decyzji o konieczności modyfikacji zakresu lub sposobu udzielania usługi. Analiza jakościowa będzie dostarczała informacji o poziomie zadowolenia odbiorców usług. Powyższe kryteria znajdą odzwierciedlenie w narzędziach pomiaru, jakimi mogą być ankieta, sondaż telefoniczny, rozmowa, zgłoszenia mieszkańców, dokumentacja fotograficzna. Zebrane dane będą zestawiane w formie podsumowania, które będzie podlegało bieżącej analizie. Uzyskane wyniki będą służyły podejmowaniu decyzji o konieczności modyfikacji zakresu lub sposobu udzielania usługi

Po zakończeniu realizacji Programu, w terminie do 4 miesięcy Centrum Usług Społecznych w Szczecinie sporządzi informację z realizacji Programu Usług Społecznych, która zostanie udostępniona na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Gminy Miasto Szczecin zgodnie z art.6.pkt 3. Ustawy z dnia 19 lipca 2019r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych.

Skuteczna realizacja Programu Usług Społecznych w Szczecinie wymaga wdrożenia systemu monitorowania i oceny efektów podejmowanych działań. Mierniki efektywności będą służyły zarówno do bieżącej kontroli przebiegu realizacji usług, jak i do okresowej ewaluacji programu w perspektywie lat 2025–2029. Pozwolą one ocenić stopień realizacji celów szczegółowych, a także określić jakość i dostępność oferowanych usług społecznych.

W obszarze rezultatów ilościowych podstawowymi miernikami będą: liczba mieszkańców objętych wsparciem w ramach programu, liczba zrealizowanych godzin usług oraz liczba osób korzystających z poszczególnych form pomocy. Istotnym wskaźnikiem będzie także liczba zrealizowanych warsztatów, szkoleń i zajęć grupowych, a w przypadku usług krótkookresowych – liczba zrealizowanych usług i odciążen opiekunów faktycznych.

Równie ważne są mierniki jakościowe, które pozwolą uchwycić wpływ usług na codzienne życie mieszkańców. Będą one obejmować poziom satysfakcji odbiorców usług oraz ocenę dostępności wsparcia, w tym łatwość zakwalifikowania, brak barier formalnych i czas oczekiwania.

Dla oceny skuteczności całego programu zastosowane zostaną również mierniki systemowe odnoszące się do funkcjonowania Centrum Usług Społecznych. Będą one obejmować stopień wykorzystania środków finansowych przewidzianych w programie, liczbę partnerstw międzysektorowych i form współpracy z organizacjami pozarządowymi.

12. Budżet programu oraz źródła jego finansowania.

Program finansowany będzie w ramach projektu "Centrum Usług Społecznych w Szczecinie - utworzenie Centrum i rozwój usług społecznych dla mieszkańców Gminy Miasto Szczecin" (FEPZ.06.19-IP.01-001/23) realizowanego w ramach Działania 6.19 Rozwój usług społecznych, w tym usług świadczonych w społeczności lokalnej (ZIT) z Funduszy Europejskich dla Pomorza Zachodniego 2021-2027.

Wartość budżetu usług społecznych: 12 463 271,87 zł

Dofinansowanie z funduszy UE: 11 580 002,27 zł

Wkład własny: 883 269,60 zł

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez Centrum Usług Społecznych, rada gminy może przyjąć w drodze uchwały **Program Usług Społecznych**, określający usługi społeczne wynikające z potrzeb wspólnoty samorządowej. Opracowywanie, przyjmowanie, realizowanie i ocena programów usług społecznych należy do zadań własnych gminy o charakterze fakultatywnym (art. 4 ust. 4 ww. ustawy).

Program Usług Społecznych jest odpowiedzią na zidentyfikowane potrzeby społeczne Gminy Miasto Szczecin określone w Diagnozie potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej. Program stanowi dokument planistyczny, który pozwala na wdrożenie przez Centrum Usług Społecznych w Szczecinie nowych usług społecznych adresowanych, między innymi, do:

- rodzin z dziećmi, w tym rodzin zastępczych,
- osób starszych,
- osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, w tym osób z niepełnosprawnościami i opiekunów faktycznych.

Usługi oferowane w ramach Programu usług społecznych będą realizowane przez Centrum Usług Społecznych w Szczecinie. Wykonawcami usług będą w szczególności organizacje pozarządowe lub podmioty o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Z uwagi na powyższe, przyjęcie niniejszej uchwały jest zasadne.